AIŠKINAMASIS RAŠTAS
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS RYŠIŲ REGULIAVIMO TARNYBOS DIREKTORIAUS ĮSAKYMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS RYŠIŲ REGULIAVIMO TARNYBOS DIREKTORIAUS 2018 M. RUGPJŪČIO 10 D. ĮSAKYMO NR. 1V-731 „DĖL RADIJO RYŠIO PLĖTROS 470–790 MHz RADIJO DAŽNIŲ JUOSTOJE PLANO PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO“ PROJEKTO

1. Parengto teisės akto projekto tikslas ir uždaviniai

Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos direktoriaus įsakymo „Dėl Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos direktoriaus 2018 m. rugpjūčio 10 d. įsakymo Nr. 1V-731 „Dėl Radijo ryšio plėtros 470–790 MHz radijo dažnių juostoje plano patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas (toliau – projektas) parengtas atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos penktosios kartos judriojo ryšio (5G) plėtros 2020–2025 m. gaires, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. birželio 3 d. nutarimu Nr. 577 „Dėl Lietuvos Respublikos penktosios kartos judriojo ryšio (5G) plėtros 2020–2025 m. gairių patvirtinimo“, (toliau – Gairės) ir siekiant padidinti radijo dažnių (kanalų) iš 703–788 MHz radijo dažnių juostos naudojimo efektyvumą.

Projektu tikslinami radijo ryšio plėtros 703–788 MHz radijo dažnių juostoje reikalavimai, atsižvelgiant į operatorių ir valstybės institucijų pasiūlymus ir pastabas, pateiktus dėl 2020 m. lapkričio mėn. viešajai konsultacijai skelbto Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos direktoriaus įsakymo „Dėl Aukciono suteikti teisę naudoti radijo dažnius (kanalus) iš 713–788 MHz radijo dažnių juostos sąlygų aprašo patvirtinimo“ projekto, įskaitant 2021 m. kovo 25 d. Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos raštu Nr. 2-1265 „Dėl radijo dažnių (kanalų) iš 700 MHz radijo dažnių juostos naudojimo sąlygų“, ir dėl nuo 2021 m. balandžio 30 d. iki 2021 m. gegužės 13 d. bei nuo 2021 m. liepos 2 d. iki 2021 m. liepos 9 d. viešajai konsultacijai skelbtų patikslintų projekto variantų.

2. Dabartinis teisinis reglamentavimas

Pagal šiuo metu galiojančio Radijo ryšio plėtros 470–790 MHz radijo dažnių juostoje plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos direktoriaus 2018 m. rugpjūčio 10 d. įsakymu Nr. 1V-731 „Dėl Radijo ryšio plėtros 470–790 MHz radijo dažnių juostoje plano patvirtinimo“, (toliau – Plėtros planas) 5.1 papunktį, radijo dažniai (kanalai) iš 703–713 MHz ir 758–768 MHz suporuotos radijo dažnių juostos aukciono būdu skiriami naudoti antžeminėms radijo ryšio sistemoms, kuriomis galima teikti belaidžio plačiajuosčio elektroninio ryšio paslaugas, (toliau – antžeminės sistemos), išskyrus šiame papunktyje nurodytu atveju. Jeigu nepavyksta išspręsti tarpvalstybinio koordinavimo klausimų su Lietuvos kaimyninėmis valstybėmis dėl radijo dažnių (kanalų), nurodytų Plano 5.4 papunktyje, naudojimo, gavus Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos arba jos įgaliotos institucijos prašymą, radijo dažniai (kanalai) iš šiame papunktyje nurodytų radijo dažnių juostų po 2025 m. birželio 30 d. Radijo dažnių (kanalų) skyrimo ir naudojimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos direktoriaus 2005 m. spalio 6 d. įsakymu Nr. 1V-854 „Dėl Radijo dažnių (kanalų) skyrimo ir naudojimo taisyklių patvirtinimo“, (toliau – Radijo dažnių (kanalų) skyrimo ir naudojimo taisyklės) XI skyriuje nustatyta tvarka gali būti skiriami naudoti radijo ryšio sistemoms, skirtoms civilinei saugai, pagalbai nukentėjusiesiems teikti ir nelaimių padariniams šalinti (angl. *public protection and disaster relief*), (toliau – PPDR sistemos).

Pagal Plėtros plano 7 punktą, Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnyba (toliau – Tarnyba), vadovaudamasi Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo 52 straipsnio 1 dalies 3 punktu ir 55 straipsniu, ne vėliau kaip 2020 m. sausio 31 d. savo iniciatyva paskelbs aukcioną (-us) suteikti teisę naudoti radijo dažnius (kanalus), nurodytus Plėtros plano 5.1, 5.2 ir (ar) 5.3 papunkčiuose, antžeminėms sistemoms ir ne vėliau kaip 2020 m. birželio 30 d., išskyrus Plėtros plano 8 punkte nurodytu atveju, suteiks teisę naudoti šiuos radijo dažnius (kanalus), išduodama

leidimus (toliau visi kartu – leidimai, o kiekvienas atskirai – leidimas). Leidimų galiojimo terminas (-ai) bus nustatytas (-i) aukciono (-ų) suteikti teisę naudoti radijo dažnius (kanalus), nurodytus Plėtros plano 5.1, 5.2 ir (ar) 5.3 papunkčiuose, sąlygų apraše (-uose) (toliau – aukciono sąlygų aprašas). Pagal Plėtros plano 8 punktą, jeigu iki 2020 m. sausio 31 d. dėl aukščiau nurodytų radijo dažnių (kanalų), nurodytų Plėtros plano 5.1, 5.2 ir (ar) 5.3 papunkčiuose, naudojimo būtų neišspręstų tarpvalstybinio koordinavimo klausimų su Lietuvos kaimyninėmis valstybėmis, dėl ko galėtų kilti žalingųjų trukdžių, Tarnyba savo iniciatyva paskelbs aukcioną (-us) suteikti teisę naudoti radijo dažnius (kanalus), nurodytus Plėtros plano 5.1, 5.2 ir (ar) 5.3 papunkčiuose, antžeminėms sistemoms ne vėliau kaip per 6 mėnesius nuo šiame punkte nurodytų tarpvalstybinio koordinavimo klausimų išsprendimo, bet ne vėliau kaip 2022 m. sausio 31 d.

Pagal Plėtros plano 9 punktą, Tarnyba turi teisę Radijo dažnių (kanalų) skyrimo ir naudojimo taisyklių nustatyta tvarka skirti radijo dažnius (kanalus), nurodytus Plėtros plano 5.1, 5.2 ir 5.3 papunkčiuose, naudoti antžeminėms sistemoms arba kitai paskirčiai tam tikrose Lietuvos Respublikos teritorijos dalyse, tačiau ne ilgiau nei iki Plėtros plano 7 ir (ar) 8 punktuose nurodyto leidimų išdavimo termino, ir nustatyti šių radijo dažnių (kanalų) naudojimo sąlygas, kad nebūtų keliami žalingieji trukdžiai.

Pagal Plėtros plano 11 punktą, kiekvienam aukciono suteikti teisę naudoti radijo dažnius (kanalus) iš 738–753 MHz radijo dažnių juostos laimėtojui (įskaitant su juo susijusius asmenis) gali būti suteikta teisė naudoti radijo dažnius (kanalus), sudarančius 5 MHz pločio radijo dažnių juostą.

Pagal Plėtros plano 23 punktą, leidimų turėtojai turi teisę perleisti jiems skirtus radijo dažnius (kanalus), nurodytus Plėtros plano 5.1, 5.2 ir (ar) 5.3 papunkčiuose, kitiems asmenims Radijo dažnių (kanalų) skyrimo ir naudojimo taisyklėse ir aukciono sąlygų apraše nustatyta tvarka ir sąlygomis.

Pagal Plėtros plano 24.1 papunktį, aukciono suteikti teisę naudoti radijo dažnius (kanalus) iš 703–733 MHz ir 758–788 MHz suporuotos radijo dažnių juostos laimėtojai (leidimų naudoti atitinkamus radijo dažnius (kanalus) turėtojai) (toliau – aukciono laimėtojai) ne vėliau kaip per trejus metus nuo leidimo išdavimo dienos turi įrengti antžemines sistemas ir sudaryti galimybę valstybinės reikšmės magistraliniuose keliuose gauti ne mažesnės kaip 30 Mb/s arba 15 Mb/s duomenų perdavimo spartos elektroninių ryšių paslaugas (priklausomai nuo suporuotos radijo dažnių juostos pločio). Pagal Plėtros plano 24.2 papunktį, aukciono laimėtojai ne vėliau kaip per penkerius metus nuo leidimo išdavimo dienos turi įrengti antžemines sistemas ir sudaryti galimybę ne mažiau kaip 80 procentų leidime nurodytos radijo dažnių (kanalų) naudojimo teritorijos esančių namų ūkių gauti ne mažesnės kaip 30 Mb/s arba 15 Mb/s duomenų perdavimo spartos elektroninių ryšių paslaugas (priklausomai nuo suporuotos radijo dažnių juostos pločio).

Pagal Plėtros plano 25 punktą, leidimo naudoti radijo dažnius (kanalus) iš 738–753 MHz radijo dažnių juostos turėtojas ne vėliau kaip per penkerius metus nuo leidimo išdavimo dienos privalo įrengti antžemines sistemas ir sudaryti galimybę ne mažiau kaip 80 procentų leidime nurodytos radijo dažnių (kanalų) naudojimo teritorijos esančių namų ūkių gauti ne mažesnės kaip 15 Mb/s duomenų perdavimo spartos elektroninių ryšių paslaugas.

3. Naujos teisinio reglamentavimo nuostatos, jų teigiamos savybės

Pakeitus Plėtros plano 5.1 papunktį, panaikinama konkreti data (2025 m. birželio 30 d.), nuo kada radijo dažniai (kanalai) iš 703–713 MHz ir 758–768 MHz suporuotos radijo dažnių juostos gali būti skiriami naudoti PPDR sistemoms.

Pakeitus Plėtros plano 7 ir 8 punktus, ne vėliau kaip 2022 m. sausio 31 d. bus skelbiamas aukcionas suteikti teisę naudoti radijo dažnius (kanalus) tik iš 713–733 MHz ir 768–788 MHz suporuotos radijo dažnių juostos.

Plėtros plano 9 punktas pripažįstamas netekusiu galios, kadangi aukcioną suteikti teisę naudoti radijo dažnius (kanalus) iš 713–733 MHz ir 768–788 MHz suporuotos radijo dažnių juostos planuojama skelbti artimiausiu metu, o terminai, kada bus išduoti leidimai naudoti radijo dažnius (kanalus) iš 703–713 MHz ir 758–768 MHz suporuotos radijo dažnių juostos ir 738–753 MHz radijo dažnių juostos šiuo metu nėra žinomi.

Pripažinus netekusiais galios Plėtros plano 11 ir 25 punktus, aukciono suteikti teisę naudoti radijo dažnius (kanalus) iš 738–753 MHz radijo dažnių juostos laimėtojui (įskaitant su juo susijusius asmenis) bus panaikintas ribojamas, pagal kurį tokiam laimėtojui gali būti suteikta teisė naudoti radijo dažnius (kanalus), sudarančius tik 5 MHz pločio radijo dažnių juostą, t. y. teisė naudoti radijo dažnius (kanalus) iš 738–753 MHz radijo dažnių juostos nebus ribojama šios juostos pločio atžvilgiu, taip pat leidimo naudoti radijo dažnius (kanalus) iš šios radijo dažnių juostos turėtojui nebus taikomas antžeminių sistemų plėtros reikalavimas ne vėliau kaip per penkerius metus nuo leidimo išdavimo dienos įrengti antžemines sistemas ir sudaryti galimybę ne mažiau kaip 80 procentų leidime nurodytos radijo dažnių (kanalų) naudojimo teritorijos esančių namų ūkių gauti ne mažesnės 15 Mb/s duomenų perdavimo spartos elektroninių ryšių paslaugas. Tokie pakeitimai yra siūlomi todėl, kad 738–753 MHz radijo dažnių juostos, kaip jau minėta anksčiau, naudojimo perspektyvos nėra aiškios ir manytina, jog galiojančiame Plėtros plane šiai radijo dažnių juostai nustatyti ribojimai bei minimalūs antžeminių sistemų plėtros reikalavimai yra pertekliniai.

Pripažinus netekusiu galios Plėtros plano 23 punktą, Plėtros plano nuostatos bus suderintos su Elektroninių ryšių įstatymo 57 straipsniu (redakcija nuo 2021 m. liepos 1 d.), pagal kurį asmuo turi teisę kitam asmeniui Tarnybos nustatyta tvarka ir sąlygomis perleisti, įskaitant laikiną teisės naudoti elektroninių ryšių išteklius perleidimą, teisę naudoti jam skirtus elektroninių ryšių išteklius, išskyrus teisę naudoti radijo dažnius (kanalus), kurių paskirtis – radijo ir (arba) televizijos programų transliavimas (retransliavimas), ir atvejus, kai elektroninių ryšių ištekliai skiriami atliekant Elektroninių ryšių įstatymo 57^1 straipsnyje „Specialiosios radijo dažnių (kanalų), numatytų elektroninių ryšių tinklams ir (ar) elektroninių ryšių paslaugoms teikti, skyrimo ir naudojimo sąlygos“ numatytas procedūras.

Priėmus projektą, aukciono laimėtojai turės atitinkamomis projekte nurodytomis sąlygomis vykdyti antžeminių sistemų plėtros reikalavimus (TEN-T (angl. *Trans European Transport Network*) tinklo tarptautiniuose transporto koridoriuose („Via Baltica“, „Rail Baltica“), kaip ir valstybinės reikšmės magistraliniuose keliuose, sudarydami galimybę gauti ne mažesnės kaip 30 Mb/s arba 15 Mb/s gaunamojo ryšio spartos elektroninių ryšių paslaugas (priklausomai nuo suporuotos radijo dažnių juostos pločio). Todėl paslaugų gavėjai galės gauti maksimaliai galimos (naudojant 4x4 MIMO antenas) gaunamojo ryšio spartos elektroninių ryšių paslaugas.

Papildžius Plėtros planą 24.4 papunkčiu, aukciono laimėtojai turės pradėti teikti komercines penktosios kartos judriojo ryšio (5G) (toliau – 5G ryšys) paslaugas ne vėliau kaip per šešis mėnesius nuo leidimo išdavimo dienos bent viename iš penkių didžiausių pagal gyventojų skaičių Lietuvos Respublikos miestų – Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje, Šiauliuose ar Panevėžyje, ne vėliau kaip nuo 2023 m. sausio 1 d. penkiuose didžiausiuose pagal gyventojų skaičių Lietuvos Respublikos miestuose, ne vėliau kaip nuo 2025 m. sausio 1 d. Lietuvos Respublikos miestų teritorijose, TEN-T tinklo tarptautiniuose transporto koridoriuose („Via Baltica“, „Rail Baltica“) ir valstybinės reikšmės magistraliniuose keliuose bei valstybinės reikšmės magistralinėse geležinkelio linijose, oro ir jūrų uostuose. TEN-T tinklo tarptautiniame transporto koridoriuje „Via Baltica“ 5G ryšio sprendimai turės atitikti atitinkamus Europos telekomunikacijų standartų instituto standartus ir (ar) technines specifikacijas ir turės būti įdiegti tokia apimtimi, kad būtų galima testuoti ir naudoti savivaldes transporto priemones.

Siekiant išplėsti aukciono laimėtojų antžeminėmis sistemomis teikiamų elektroninių ryšių paslaugų teikimo teritoriją, tuo pačiu padidinti šių paslaugų prieinamumą kaimo gyvenamųjų vietovių gyventojams, bus įvedami šie teritoriniai radijo ryšio plėtros reikalavimai: aukciono laimėtojai ne vėliau kaip per penkerius metus nuo leidimų išdavimo dienos elektroninių ryšių paslaugas (RSRP (angl. *Reference Signal Received Power*) = –115 dBm 1,5 m aukštyje virš žemės paviršiaus) antžeminėmis sistemomis turės teikti ne mažiau kaip 98 proc. Lietuvos Respublikos teritorijos, įskaitant ir tas teritorijos dalis, kuriose nėra teikiamos elektroninių ryšių paslaugos viešaisiais elektroninių ryšių tinklais, teikiamais naudojant radijo dažnius (kanalus) iš kitų, nei Plėtros plano 5.1 ar 5.2 papunktyje nurodytų, radijo dažnių juostų.

4. Galimos neigiamos priimto teisės akto projekto pasekmės ir priemonės, kurių

reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta

Neigiamų pasekmių nenumatoma.

5. Informacija apie tai, ar parengtu teisės akto projektu yra nustatomas naujas arba keičiamas esamas ūkio subjektų veiklos reglamentavimas ir (ar) priežiūros teisinis reguliavimas (jei taip, informacija apie tai, ar parengtam teisės akto projektui yra taikytina dviejų datų taisyklė)

Projektu yra keičiamas esamas ūkio subjektų veiklos reglamentavimas. Atsižvelgiant į ta, kad projektas yra susijęs su planuojamu skelbti aukcionu suteikti teisę naudoti radijo dažnius (kanalus) iš 713–788 MHz radijo dažnių juostos, kuris pagal Gairių priedo „Lietuvos Respublikos penktosios kartos judriojo ryšio (5G) plėtros 2020–2025 m. gairių priemonių planas“ 1.1 papunktį turėjo būti paskelbtas 2020 m. IV ketvirtį, projektas po jo priėmimo ir paskelbimo Teisės aktų registre turėtų įsigalioti iš karto, netaikant dviejų datų taisyklės. Tačiau pažymėtina, kad projektu keičiami minimalūs antžeminių sistemų plėtros reikalavimai bus taikomi tik aukciono, kuris dar nėra paskelbtas, laimėtojams.

6. Teisės akto inkorporavimas į teisinę sistemą, galiojantys teisės aktai, kuriuos būtina pakeisti, panaikinti ar priimti, priėmus parengtą teisės akto projektą

Kitų teisės aktų priimti, galiojančių teisės aktų pakeisti ar panaikinti nereikės.

7. Parengto teisės akto santykis su Europos Sąjungos teisės aktais, Vyriausybės programa, strateginiais dokumentais bei kitais teisės aktais

Projektas neprieštarauja Europos Sąjungos teisės aktams, Vyriausybės programai, strateginiams dokumentams ir kitiems teisės aktams.

8. Informacija apie gautas pastabas ir (ar) pasiūlymus iš kitų institucijų, atsižvelgta į jas ar ne

Projektas buvo skelbtas viešajai konsultacijai nuo 2021 m. balandžio 30 d. iki 2021m. gegužės 13 d. Buvo gautos pastabos ir pasiūlymai iš Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos (2021 m. gegužės 13 d. raštas Nr. 2-2042). 2021 m. birželio 2 d. vyko gautų pastabų ir pasiūlymų aptarimas su Susisiekimo ministerija ir kitais suinteresuotais subjektais.

Patikslintas projektas buvo skelbtas viešajai konsultacijai nuo 2021 m. liepos 2 d. iki 2021 m. liepos 9 d. Buvo gautos pastabos ir pasiūlymai iš Susisiekimo ministerijos (2021 m. liepos 9 d. raštas Nr. 2-2956), į kuriuos buvo atsižvelgta iš dalies. Pastabos ir pasiūlymai, į kuriuos nebuvo atsižvelgta arba buvo atsižvelgta iš dalies, įvertinti projektą lydinčioje derinimo pažymoje.

Projektas yra dar kartą patikslintas ir pakartotinai skelbiamas pastaboms ir (ar) pasiūlymams Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje. Atsižvelgiant į tai, kad projektas yra skelbiamas pastaboms ir (ar) pasiūlymams pakartotinai ir jis yra susijęs su planuojamu skelbti aukcionu suteikti teisę naudoti radijo dažnius (kanalus) iš 713–788 MHz radijo dažnių juostos, kuris pagal Gairių priedo „Lietuvos Respublikos penktosios kartos judriojo ryšio (5G) plėtros 2020–2025 m. gairių priemonių planas“ 1.1 papunktį turėjo būti paskelbtas 2020 m. IV ketvirtį, ir vadovaujantis Viešo konsultavimosi taisyklių, patvirtintų Tarnybos direktoriaus 2004 m. rugsėjo 16 d. įsakymu Nr. 1V-295 „Dėl Viešo konsultavimosi taisyklių patvirtinimo“, (toliau – Viešo konsultavimosi taisyklės) 11 punktu, patikslintas projektas skelbiamas 5 darbo dienų viešajai konsultacijai.

9. Viešos konsultacijos rezultatai (gautos pastabos ir (ar) pasiūlymai, atsižvelgta į jas ar ne)

Projektas buvo skelbtas viešajai konsultacijai nuo 2021 m. balandžio 30 d. iki 2021 m. gegužės 13 d. Buvo gautos pastabos ir pasiūlymai iš UAB „Tele2“, UAB „Bitė Lietuva“, Telia Lietuva, AB, Viešosios Įstaigos Gojaus Kelio, Asociacijos „Už saugias technologijas“ ir penkių

fizinių asmenų. 2021 m. birželio 2 d. vyko gautų pastabų ir pasiūlymų aptarimas su šiais subjektais bei Susisiekimo ministerija.

Patikslintas projektas buvo skelbtas viešajai konsultacijai nuo 2021 m. liepos 2 d. iki 2021 m. liepos 9 d. Buvo gautos pastabos ir pasiūlymai iš UAB „Tele2“, UAB „Bitė Lietuva“, Telia Lietuva, AB ir Lietuvos kabelinės televizijos asociacijos, į kuriuos buvo atsižvelgta iš dalies. Pastabos ir pasiūlymai, į kuriuos nebuvo atsižvelgta arba buvo atsižvelgta iš dalies, įvertinti projektą lydinčioje derinimo pažymoje.

Projektas yra dar kartą patikslintas ir pakartotinai skelbiamas viešajai konsultacijai Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje. Atsižvelgiant į šio aiškinamojo rašto 8 punkte nurodytas aplinkybes ir vadovaujantis Viešo konsultavimosi taisyklių 11 punktu, aptikslintas projektas skelbiamas 5 darbo dienų viešajai konsultacijai.

10. Informacija apie notifikavimą (pranešimą) Europos Komisijai per Lietuvos standartizacijos departamentą (nurodyti, kada pateikta Lietuvos standartizacijos departamentui, ar buvo gautos pastabos ir (arba) pasiūlymai, atsižvelgta į jas ar ne)

Projekto nereikia notifikuoti Europos Komisijai per Lietuvos standartizacijos departamentą.

11. Išvada apie teisės akto poveikį korupcijos pasireiškimo tikimybei.

Projektas neturės poveikio korupcijos pasireiškimo tikimybei.

_____

A. Sujeta, tel. (8 5) 210 5696, el. paštas arvydas.sujeta@rrt.lt